

SAVREMENA PROFILAKTIČKA SREDSTVA

Zoran R. Vulićević, Zoran Mandinić, Ivana Radović, Miloš Beloica

Klinika za dečju i preventivnu stomatologiju, Stomatološki fakultet Univerziteta u Beogradu

Primena konvencionalnih profilaktičkih sredstava u kliničkoj stomatološkoj praksi podrazumeva profilaktičko uklanjanje mekih i čvrstih naslaga, lokalnu aplikaciju visokokoncentrovanih fluorida i zalivanje fisura u cilju sprečavanja nastanka najčešćih oralnih oboljenja, karijesa i parodontopatije. Savremena saznanja o etiologiji i mehanizmu nastanka oralnih oboljenja, doveli su do značajnih promena u pogledu donošenja odluka o vrsti stomatološkog tretmana. Razvoj stomatološke nauke i tehnologije otvorio je nove mogućnosti i potrebe za sofisticiranim profilaktičkim metodama. Danas se u savremenoj kliničkoj stomatologiji, kliničari sve intenzivnije usmeravaju na upotrebu preventivnih strategija i minimalan/neinvazivan tretman početnih lezija. Upotreba amorfnog kalcijumovog fosfata (ACP) npr. GC Tooth Mousse® (pasta za lokalnu upotrebu sa različitim ukusima); GC MI paste Plus® (pasta CPP-ACP sa 900 ppm fluorida); Recaldent® guma za žvakanje (ksilitol i CPP-ACP) i Recaldent® pastile, dovodi do remineralizacije početne karijesne lezije gleđi. Primena profilaktičkih pasti sa arginin tehnologijom (Colgate® Sensitive Pro-Relief™ Desensitising Polishing Paste®) i lakova sa visokokoncentrovanim fluoridima (Colgate Duraphat Varnish®), svakako predstavljaju tretman izbora u prevenciji i terapiji preosetljivosti dentina. Slični rezultati se postižu i upotrebom paste Voco Remin Pro®, čije

aktivne komponente: hidroksil apatit, fluoridi i ksilitol obezbeđuju adekvatnu remineralizaciju i prevenciju nastanka tzv. „erozivnog trošenja“ zuba. Način aplikacije ovih profilaktičkih sredstava podrazumeva primenu specijalno dizajniranih rotirajućih četkica, gumica ili folija. Pored profilaktičkih sredstava za remineralizaciju i desenzibilizaciju tvrdih zubnih tkiva, savremena profilaktička sredstva podrazumevaju i upotrebu abrazivnih profilaktičkih pasti sa CaCO₃, CaPO₄, Al₂O₃, koje lako odstranjuju dentalni plak, dovodeći do poliranja površine tvrdih zubnih tkiva i estetskih restauracija, što ima preventivni značaj, jer se na glatku površinu zuba i ispunjena dentalni plak sporije akumulira. Savremene profilaktičke metode podrazumevaju i primenu tehnike „peskiranja“, upotrebom kontrolisanog mlaza sitnih čestica natrijum bikarbonata u spreju vode i komprimovanog vazduha pod pritiskom (air-flow). Ovaj uređaj efikasno uklanja meke naslage poput dentalnog plaka, kao i površinske pigmentacije iz fisura, aproksimalnih prostora i bukalnih i oralnih površina krunice zuba i inhibira ponovni nastanak dentalnog plaka neutralizacijom kiselina iz plaka, alkalizovanjem radnog polja. Upotreba specifičnih savremenih profilaktičkih sredstava se naročito preporučuje pacijentima sa fiksnim ortodontskim aparatima, fiksnim protetskim nadoknadama i postavljenim implantima, kako bi se produžio vek trajanja nadoknada i sprečio gubitak parodontalnih tkiva.